

www.pw-law.co.il

הגישור - שינוי בחשיבה

בשנים האחרונות אנו שומעים יותר ויותר את המושג "גישור" וזאת בעידן בו הזירה המשפטית הפכה למורכבת יותר, מאיימת ומשתנה ללא הרף.

לא פעם מועברים סכסוכים משפטיים ע"י בית המשפט להליך של גישור בניסיון לסיים את הסכסוך מחוץ לכותלי בית המשפט. במקרים אחרים, הצדדים עצמם מחליטים לפנות במשותף להליך של גישור במקום לפתוח בהליך משפטי בבית המשפט או להמשיך בהליך קיים.

במאמר זה אנסה להבהיר את "דרך הגישור" כפתרון סכסוכים וכיצד מתנהל ההליך בפועל. אצביע על יתרונותיו הרבים של הגישור ואציג גם מספר "טיפים" למי שבחר לנהל הליך של גישור.

הגישור הביא לשינוי בחשיבה הישנה על פיה בסכסוך המשפטי יש מנצחים ומנוצחים, יש צורך בהכרעה ואח"כ יש ערעור וכד". הגישור מבוסס על הרעיון כי גם צדדים מסוכסכים יכולים, בסיוע מגשר מנוסה ויצירתי, להגיע להסכם, לפתרון אחר שיאפשר להם להמשיך בחייהם ואף לשמר את היחסים ביניהם וכך שני הצדדים יצאו מנצחים.

גישור מהו?

הגישור הוא הליך ליצירת הידברות ותקשורת בין צדדים מסוכסכים, במטרה לנסות ולסייע לצדדים להגיע בהסכמה לפתרון יצירתי למחלוקות ביניהם שלא בדרך של הכרעה וכפייה. הגישור כשמו כן הוא – ניסיון לבנות גשר על התהום הפעורה בין הצדדים ולחבר ביניהם.

הגישור מתאים לפתרון סכסוכים בכל תחומי החיים, והוא נחוץ במיוחד במקרים בהם מערכת היחסים בין הצדדים היא מתמשכת ואינה צפויה להסתיים בתום הסכסוך, כגון: סכסוכים במשפחה, מחלוקות בין עובד למעביד, חילוקי דעות בין שותפים לעסק או לנכס, סכסוכי שכנים ועוד.

מאפייני הגישור

להבדיל מהליך משפטי, שמטרתו להכריע, בהתאם לדין, בזכויות ובחובות הצדדים במסגרת טענות הצדדים בכתבי הטענות, הגישור אינו מוגבל לטענות המשפטיות של הצדדים בכתבי טענותיהם אלא הוא עוסק גם במכלול היחסים שבין הצדדים לרבות רגשותיהם, במטרה לאפשר לכל צד בסכסוך להבין את הצרכים והאינטרסים שלו ולהגדירם באופן שיאפשר גם לצד השני להביןם. בדרך זו מצליחים הצדדים להבין יותר זה את זה, להגיע לתובנות לגבי הפתרון הנחוץ להם וכך לנסות ולהגיע להסכמות שתאפשרנה את התוצאה המיטבית בנסיבות העניין.

המגשר הינו צד **נייטרלי** אשר תפקידו לסייע לצדדים להגיע להסכמות ביניהם בדרך של משא ומתן חופשי. המגשר אינו מוסמך ואינו מעוניין להכריע במחלוקת בין הצדדים או לקבוע מי מהם הוא הצודק עפ"י דין. מטרת הגישור היא ששני הצדדים יגיעו להסכם הוגן ומשביע רצון.

כל המסמכים והדברים הנמסרים בגישור הינם חסויים ולא ניתן להציגם בבית המשפט במקרה שהגישור לא מסתיים בהסכם.

הליך הגישור הוא **וולונטרי**, וכל אחד מהצדדים יכול בכל עת במהלך הגישור להחליט כי ברצונו להפסיקו. גם הפתרון לסכסוך הוא וולונטרי ולא ניתן לחייב צד לגישור להסכים למשהו שאינו מעוניין בו.

כיצד מתנהל הליך הגישור?

הליך הגישור הינו הליך מובנה, קצר וממוקד במסגרתו קובעים הצדדים, בסיוע המגשר, את המחלוקות המצריכות פתרון, מעלים הצעות שונות לפתרון ודנים בהן.

במסגרת ההליך מקיימים הצדדים פגישות משותפות עם המגשר וכן פגישות נפרדות של כל אחד מהם עם המגשר (דבר שאינו אפשרי בבית המשפט), בהן הם יכולים להתבטא ביתר חופשיות, לשתף את המגשר בדברים שיתכן שלא רצו שיגיעו לאוזני הצד השני ולהבין יותר לעומק את צרכיהם ואת האינטרסים שלהם.

על המגשר להיות מוסמך ומיומן במלאכת הגישור, ובנוסף עליו להיות בעל ידע רחב שרלוונטי לסכסוך. יחד עם זאת, אין זה מתפקידו של המגשר, גם אם הוא עו"ד, לתת לצדדים יעוץ מקצועי, שכן הוא מחוייב בהליך הגישור לשני הצדדים ואין הוא יכול להעמיד את עצמו במצב בו עלול להתעורר ניגוד אינטרסים.

על כן מותר ואף רצוי שהצדדים ייעזרו במומחים מטעמם (כגון: עורכי דין, כלכלנים, שמאים, פסיכולוגים) במהלך הגישור על מנת שיוכלו לקבל החלטות טובות ומתאימות להם.

אם מצליחים הצדדים להגיע לידי הסכמה במסגרת הגישור הרי נכרת ביניהם חוזה מחייב. הצדדים יכולים להגיש את ההסכם לבית המשפט ולבקש לתת לו תוקף של פסק דין, ואז יהפוך ההסכם לפסק דין מחייב לכל דבר ועניין.

יתרונות הגישור

בהליך הגישור יש לצדדים שליטה על התהליך ועל התוצאה והם בלבד קובעים את הפתרון לסכסוך.

בהליך הגישור אין צד מנצח וצד מפסיד, אלא שני הצדדים מרוויחים ויוצאים מרוצים מהתהליך ומהתוצאה. הם כרתו הסכם לאחר שהתעמקו בעניין ושקלו את השיקולים הרלוונטיים להם.

הליך הגישור מאפשר המשך יחסים תקינים בין הצדדים. הדבר חשוב במיוחד במקרים בהם מדובר ביחסים מתמשכים, כגון יחסים בין בני משפחה, יחסי שותפות, יחסי עבודה ויחסי שכנות.

הגישור חוסך זמן וכסף. הליך הגישור נמשך בדרך כלל מספר בודד של פגישות. בכך יכולים הצדדים לחסוך הוצאות משפטיות נכבדות.

הליך הגישור מתנהל באווירה נעימה ובלתי פורמלית ע"י שיחה ישירה ונינוחה עם המגשר ועם הצד השני, ללא פרוצדורה וסדרי דין, באופן שמפחית את המתח הכרוך בסכסוך.

בהליך הגישור ניתן להגיע לפתרון יצירתי הלוקח בחשבון את כלל האינטרסים והצרכים של הצדדים, לאו דווקא אלה שעומדים להכרעה. הרבה תלוי ביצירתיות של המגשר והצדדים למצוא את האיזונים הדרושים לכריתת הסדר ביניהם במסגרת הגישור.

הליך הגישור הוא חסוי ומתנהל באופן דיסקרטי ומכובד, ההסכמים הנכרתים במסגרתו אינן מתפרסמות במאגרים המשפטיים העומדים לרשות כלל הציבור.

מחקרים מוכיחים כי שיעור הפרות ההסכם ואי קיום התחייבויות בהסכמי גישור נמוך הרבה יותר לעומת אי קיום פסקי דין.

הליך הגישור אינו מונע אפשרויות אחרות אם הגישור לא יסתיים בהסכם.

המלצות למשתתפים בהליך גישור

אם בחרתם להשתתף בהליך גישור, להלן מספר "טיפים" שיסייעו לכם להפיק את המירב מההליך ולהגביר את סיכוייכם להשיג הסכם גישור הוגן שיתאים לכם ויענה על צרכיכם:

הגיעו לתהליך בראש פתוח, ללא תנאים מוקדמים וללא דעות קדומות.

קיימו את התהליך בתום לב, בקלפים גלויים ובאופן הוגן.

היו פתוחים, תוציאו את אשר על ליבכם ושתפו את המגשר – ובמידת האפשר גם את הצד השני - בתחושותיכם ורצונותיכם.

נסו להגדיר את רצונותיכם וצרכיכם על מנת להגיע ל"חליפה" שתרגישו בה נוח.

אל תהיו שטחיים בתהליך. תתעמקו בפרטים ובמידת הצורך קבלו חוות דעת או יעוץ ממומחים מטעמכם בתחום הרלוונטי.

אם אינכם שלמים עם עצמכם, שתפו את המגשר והגדירו מה מפריע לכם.

לסיכום: לא כל סכסוך צריך הכרעה. הגישור הוא ניסיון נוסף ומומלץ להביא את הצדדים המסוכסכים לידי הסכמה בדרך יצירתית ולא מאיימת.

הערה: כל הזכויות שמורות לעו"ד ורד פרימוב וינראוד

www.pw-law.co.il